

شیوه نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه رازی

مقدمه

انتشار دستاوردهای علمی از مهم ترین رسالت های دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی به حساب می آید. به منظور ساماندهی، قانونمندی و حمایت از فعالیت نشریات علمی در راستای تحقق برنامه های راهبردی دانشگاه، افزایش تعداد و تقویت تبادل یافته های علمی و تحقیقاتی بین مراکز علمی، بهبود کیفیت نشریات، ایجاد وحدت در تشکیلات چاپ و نشر و مسائل مالی و توزیع عادلانه تسهیلات و نظارت بر اجرای نشریات علمی، شیوه نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه رازی براساس آیین نامه نشریات علمی مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۰۹ به شماره ۲۵۰۹۴/و توسط حوزه معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تهیه شد.

ماده ۱: تعاریف

نشریه علمی: نشریه علمی مصوب شورای نشریات دانشگاه رازی و دارای پروانه انتشار از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است که در قالب مقاله های علمی در دوره و شمارگان منظم با شماره شاپا یا ISSN منتشر می شود.

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

دانشگاه: منظور دانشگاه رازی است.

شورا: منظور شورای نشریات علمی دانشگاه رازی است.

ماده ۲: ساختار اجرایی

انتشار و نظارت بر نشریات علمی دانشگاه توسط ساختارهای زیر انجام می شود:

- معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه / شورای نشریات
- ارکان هر نشریه

ماده ۳: شورای نشریات

شورای نشریات دانشگاه رازی نقش راهبردی و نظارت بر نشریات را ایفا می کند.

ترکیب شورا

- معاون پژوهش و فناوری دانشگاه (رئیس شورا)
- مدیر امور پژوهشی دانشگاه (نایب رئیس شورا)
- یک نفر از بین سردبیر و مدیر مسئول هر نشریه علمی

شیوه‌نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه رازی

تبصره ۱: جلسات شورا در زمینه نشریات هر نیم‌سال یک بار برگزار می‌شود. در صورت درخواست رئیس شورا، جلسات فوق‌العاده نیز برگزار می‌گردد. در صورت عدم حضور رئیس شورا، اداره جلسات بر عهده نایب رئیس شورا است. همچنین جلسات شورا با حضور دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد. مصوبات شورا با رای نصف به اضافه یک اعضای حاضر به تصویب می‌رسد.

وظایف و اختیارات شورا

- سیاست‌گذاری جهت ارتقای کمی و کیفی نشریات دانشگاه
- بررسی و تصویب آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های لازم جهت نظارت بر نشریات دانشگاه
- بررسی و تصویب درخواست راه‌اندازی نشریات علمی جدید یا تغییر در ارکان نشریات
- نظارت بر عملکرد نشریات و تصمیم‌گیری در مورد اقدامات لازم برای هر نشریه

ماده ۴: ارکان نشریه

هر نشریه دارای ارکان زیر است:

- صاحب امتیاز
- مدیر مسئول
- سردبیر
- هیات تحریریه

ماده ۵: صاحب امتیاز

صاحب امتیاز کلیه نشریات، دانشگاه رازی است.

وظایف و اختیارات صاحب امتیاز

- پیشنهاد تاسیس یا انحلال نشریات
- تعیین سیاست‌ها و اهداف کلان نشریات
- تایید مدیر مسئول و معرفی وی به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- پیگیری تامین هزینه‌ها و حمایت مالی نشریات

ماده ۶: مدیر مسئول

مدیر شخصی است که کلیه مسئولیت‌های حقوقی و اجرایی نشریه را بر پایه قوانین و مقررات کشور بر عهده دارد و فرآیند تایید مدیریت او در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت می‌گیرد. مدیر مسئول بر اساس نظر شورای گروه / گروه‌های آموزشی متقاضی، معرفی رییس دانشکده به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه و تایید شورای نشریات دانشگاه، پس از صدور مجوز از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با حکم صاحب امتیاز منصوب می‌شود. مدیر مسئول الزاماً یکی از اعضای هیئت علمی رسمی-قطعی یا رسمی-آزمایشی دانشگاه است که مدرک تحصیلی دکتری ایشان با عنوان نشریه مرتبط باشد.

وظایف و اختیارات مدیر مسئول

- مسئولیت حقوقی نشریه و پاسخگویی در برابر قانون مطبوعات و آیین‌نامه‌های وزارت
- اجرای سیاست‌های مصوب‌شده توسط صاحب امتیاز
- انجام تشریفات قانونی دریافت مجوز
- تنظیم و پیشنهاد سالانه بودجه به شورا / معاونت پژوهش و فناوری
- تهیه و ارائه گزارش سالانه عملکرد به شورا / معاونت پژوهش و فناوری
- حفظ اموال و دارایی‌های نشریه

ماده ۷: سردبیر

مسئولیت تمامی موارد علمی نشریه بر عهده سردبیر خواهد بود. سردبیر که می‌تواند یکی از اعضای هیئت تحریریه باشد، شخصیت علمی و متخصص در حوزه علمی مرتبط با موضوع نشریه است که مسئولیت اداره و هدایت امور علمی و محتوایی نشریه، از جمله تهیه شیوه‌نامه تدوین مقاله‌ها و بررسی و ارزیابی اولیه آنها، به منظور تصویب در گروه دبیران و ارائه گواهی پذیرش یا رد مقاله‌ها را بر عهده دارد. سردبیری با حکم معاون پژوهش و فناوری دانشگاه رسمیت می‌یابد.

تبصره ۱: یک نفر نمی‌تواند همزمان سردبیر و مدیر مسئول یک نشریه باشد.

تبصره ۲: یک عضو هیئت علمی نمی‌تواند همزمان سردبیر دو نشریه دانشگاه باشد.

وظایف و اختیارات سردبیر

- بررسی و تطبیق مقالات رسیده به نشریه با موضوع نشریه
- نظارت بر مطالب نشریه و تنظیم آنها پس از تصویب در هیئت تحریریه
- نظارت بر رعایت مقررات مطبوعاتی کشور
- نظارت بر رعایت مقررات کمیسیون نشریات وزارت
- برنامه‌ریزی و هماهنگی تشکیل جلسات هیئت تحریریه
- ارائه‌ی گواهی پذیرش مقالات به نویسندگان
- پیشنهاد تغییرات لازم در ارکان نشریه
- ارسال مطالب تصویب شده در هیئت تحریریه برای مدیر مسئول
- تهیه شیوه‌نامه و دستورالعمل‌های نگارش و پذیرش مقالات و ارائه به هیات تحریریه برای تصویب
- تلاش برای نمایه شدن نشریه در نمایه‌های بین‌المللی و افزایش استنادات به مقالات نشریه
- انتخاب مدیر اجرایی/داخلی و کارشناس نشریه

شیوه‌نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه رازی

- **مدیر اجرایی/داخلی** فردی است که به پیشنهاد سردبیر و تایید مدیر مسئول ترجیحا از بین اعضای هیئت علمی در رشته مرتبط انتخاب می‌شود و تحت نظارت و مدیریت سردبیر، امور اجرایی نشریه را پیگیری می‌کند. مدیر اجرایی/داخلی با حکم معاون پژوهش و فناوری دانشگاه رسمیت می‌یابد.
- **وظایف مدیر اجرایی/داخلی** بررسی اولیه مقالات از جنبه رعایت اخلاق پژوهشی با استفاده از جستجوی اینترنتی و نرم‌افزارهای مربوطه
- رد سریع (Fast Reject) مقالات نامرتب با حوزه موضوعی نشریه تحت نظارت سردبیر
- تدوین دستور جلسه و صورتجلسه هیئت تحریریه با تایید سردبیر و پیگیری مصوبات هیئت تحریریه با نظارت سردبیر
- تدوین و برنامه‌ریزی مدون جهت کوتاه نمودن مدت داوری مقالات (علمی، متدولوژی و آمار)
- پیگیری سیاست‌های کمیسیون نشریات وزات علوم و اعمال آن در محتوی، ساختار مقالات و وب سایت نشریه
- نظارت بر وب سایت نشریه (ارتباطات، مراسلات، ورود اطلاعات و مقالات)
- برنامه‌ریزی و پیگیری در جهت نمایه شدن نشریه در نمایه‌های داخلی و بین‌المللی با توجه به حوزه موضوعی نشریه
- پیگیری و تلاش در جهت نمایه شدن نشریه در شبکه‌های اجتماعی و عمومی
- ارتباط با شرکت‌های پشتیبان نشریات (سیناوب)، شرکت در کارگاه‌ها و وبینارها با هدف به روز رسانی وب سایت و ساختار ظاهری نشریه
- پیگیری و رفع هرگونه مشکل مرتبط با وب سایت نشریه
- ثبت مقالات چاپ شده هر شماره از نشریه در پایگاه‌های مربوطه (سامانه دانشگاه و سایر نمایه‌های داخلی و بین‌المللی) و سامانه جامع مطبوعات کشور

- **کارشناس نشریه** فردی است که به پیشنهاد سردبیر و تایید مدیر مسئول از بین کارمندان (رسمی، پیمانی، قراردادی و شرکتی) دانشگاه یا دانشجویان دکتری در رشته مرتبط انتخاب می‌شود و تحت نظارت و مدیریت سردبیر و مدیر داخلی، امور اجرایی نشریه را پیگیری می‌کند.

وظایف کارشناس نشریه

- بررسی کامل و صحیح بودن مشخصات نویسندگان، فایل‌های اصل مقاله، تضاد منافع، تعهد و کلیه اطلاعات ثبت شده توسط نویسنده بلافاصله پس از وصول مقاله به نشریه
- تطابق ساختاری مقالات مورد تایید سردبیر با شیوه‌نامه نگارش مقالات مصوب هیئت تحریریه و پیگیری رفع اشکالات از طریق نویسنده مسئول
- ارسال مقالات وصولی برای سردبیر جهت غربال‌گری اولیه
- ارجاع مقالات به داوران تعیین شده توسط هیئت تحریریه
- دریافت نظر داوران و ارجاع آن به سردبیر
- ارسال نظرات داوران با تایید سردبیر به نویسندگان

شیوه‌نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه رازی

- پیگیری انجام اصلاحات مطابق با نظر داوران از طریق نویسنده مسئول با هدف تسریع در فرآیند چاپ مقالات
- پیگیری داوری تطبیقی و انجام اصلاحات لازم توسط نویسندگان تا مرحله تایید نهایی
- تحویل مقالات آماده چاپ به ویراستار و صفحه آرا و نظارت بر رعایت شیوه‌نامه و قوانین ویراستاری و صفحه‌آرایی تحت نظارت مدیر اجرایی
- پیگیری فرایند چاپ نشریه از تایید سردبیر تا ارجاع به چاپخانه و تحویل گرفتن نسخ چاپی
- پاسخگویی به نویسندگان در مورد مسائل مرتبط با مقاله آنها در محدوده سیاست‌های نشریه
- پیگیری اداری ارسال و مبادله نسخ چاپی نشریه برای مخاطبان مصوب شورا
- اجرا و پیگیری کلیه امور نشریه که از جانب سردبیر و مدیر داخلی تعیین می‌شود.

ماده ۸: هیئت تحریریه

اعضای هیئت تحریریه باید حداقل ۷ نفر با رتبه علمی استاد (حداقل ۶۰٪ اعضاء) و دانشیار در رشته تخصصی مرتبط با موضوع مجله باشند. حداقل ۳ نفر از اعضای هیئت تحریریه (گروه دبیران) نشریه باید عضو هیات علمی دانشگاه بوده و حداقل ۵۰ درصد آنها نیز باید از اعضای هیئت علمی خارج از دانشگاه باشند. هر عضو گروه دبیران با رتبه استادی حداکثر در ۵ نشریه و با رتبه دانشیاری حداکثر در ۳ نشریه می‌تواند عضویت داشته باشد. اعضای هیئت تحریریه شاغل در خارج استان می‌توانند از طریق ویدیو کنفرانس در جلسات شرکت نمایند. اعضای هیئت تحریریه با پیشنهاد سردبیر و تایید مدیرمسئول، پس از تایید شورای نشریات دانشگاه با حکم معاون پژوهش و فناوری دانشگاه معرفی می‌شوند. تعداد جلسات هیات تحریریه به ازای هر شماره حداقل یک مرتبه و غیبت هر عضو در سه جلسه متوالی به معنای استعفا تلقی می‌شود.

تبصره ۱: هر عضو هیئت علمی حداکثر در دو نشریه علمی دانشگاه رازی، می‌تواند عضو هیئت تحریریه باشد.

وظایف هیئت تحریریه

- بررسی و تدوین سیاست‌های علمی و تحقیقی نشریه و ارائه به سردبیر و مدیر مسئول در مورد موضوع‌های تحت پوشش، مشخصات نویسندگان، ویژگی‌های مقالات و غیره
- تعیین داور برای مقالات ارسالی (تعداد داورها به نحوی باشد که تصمیم‌گیری نهایی با نظر حداقل دو داور صورت گیرد)
- تصمیم‌گیری نهایی در مورد چاپ، اصلاح، پذیرش یا عدم چاپ مقالات داوری شده
- انجام امور محوله از طرف سردبیر
- تصویب شیوه‌نامه چاپ مقالات در چارچوب قوانین کمیسیون نشریات وزارت

تبصره ۱: پیرو آیین‌نامه شماره ۲۴۵۶۰۲/و مورخ ۹۳/۱۲/۲۵ وزارت در زمینه لزوم رعایت موازین اخلاق پژوهشی، هیچ‌یک از افراد مرتبط با ارکان نشریه اعم از مدیر مسئول، سردبیر، مدیر داخلی و اعضای هیئت تحریریه نباید محکومیت قطعی کتبی (اخطار یا توبیخ کتبی با درج در پرونده) در هیئت رسیدگی انتظامی اساتید داشته باشند.

ماده ۹: درخواست انتشار نشریه

تقاضای انتشار مجله علمی جدید پس از تصویب در شورای گروه و شورای پژوهشی دانشکده با درخواست رئیس دانشکده، همراه با رزومه علمی و سایر مستندات مربوطه و احکام کارگزینی سردبیر و اعضای هیئت تحریریه پیشنهادی به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه ارسال می‌شود تا در شورا مورد بررسی و تصویب قرار گیرد. گروه آموزشی متقاضی به ازای هر مجله حداقل باید دارای سه عضو هیئت علمی با مرتبه علمی دانشیاری در رشته تخصصی باشد.

تبصره ۱: در صورت بین رشته‌ای بودن موضوع، تقاضای انتشار مجله می‌تواند با هماهنگی گروه‌های متقاضی و امضای مشترک دانشکده‌های ذینفع و مسئولیت یک دانشکده ارسال شود.

تبصره ۲: گروه‌های آموزشی می‌توانند با همکاری انجمن‌های علمی با رتبه A و B که دارای سهمیه انتشار مجلات علمی می‌باشند، درخواست مجوز انتشار مجله نمایند، مشروط به اینکه دانشگاه رازی صاحب امتیاز مجله باشد.

ماده ۱۰: عنوان نشریه

عنوان نشریه علمی متقاضی باید تخصصی (در لایه سوم تخصصی مطابق مثال*) و متناسب با موضوع و محتوای مورد نظر نشریه باشد. **تبصره ۱:** عنوان نشریه نباید در داخل و خارج کشور وجود داشته باشد و در ضمن، عنوان فارسی و لاتین باید برگردان یکدیگر باشند. برای اسامی خاص، متقاضی می‌تواند عنوان فارسی نشریه را به صورت آوانگاری به انگلیسی درج نماید.

* مثال: علوم انسانی (لایه اول عمومی) اقتصاد (لایه دوم نیمه تخصصی) اقتصاد اسلامی (لایه سوم تخصصی)

ماده ۱۱: نظارت بر اجرا

معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بر فعالیت مجلات دانشگاه به لحاظ کمی و کیفی نظارت عالی دارد و این مسئولیت با نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی مربوطه اعمال می‌شود.

۱-۱. به منظور تصمیم‌گیری درباره‌ی مسائل مربوط به چاپ هر شماره مجله حداقل یک جلسه هیئت تحریریه تشکیل می‌شود.

۱۱-۲. در صورت درخواست معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه، نسخه‌ای از هر صورتجلسه هیئت تحریریه به معاونت ارسال می‌شود.

۱۱-۳. در صورت درخواست معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه، مدیر مسئول مجله، مدارک مربوط به داوری مقالات و نتایج آن را در اختیار معاونت قرار می‌دهد.

شیوهنامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه رازی

ماده ۱۲: امور مالی نشریات

در راستای سیاست معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه جهت تشویق و حمایت مالی از نشریات علمی، هر شماره از فصلنامه با حداقل ۶ مقاله برحسب رتبه اخذ شده از سوی کمیسیون نشریات وزارت، از میزان مشخصی از حمایت مالی که در ابتدای هر سال به پیشنهاد معاونت پژوهش و فناوری و تصویب هیئت رئیسه دانشگاه تعیین می‌شود برخوردار خواهد شد، هر دوفصلنامه با حداقل ۱۲ مقاله دو برابر مبلغ تعیین شده برای فصلنامه دریافت خواهد نمود.

۱-۱۲. کلیه هزینه‌های چاپ و نشر هر شماره جدید نشریات علمی دانشگاه به عهده معاونت پژوهش و فناوری خواهد بود.

۲-۱۲. هر گونه درآمد یا حمایت مالی از نشریات، با تایید معاونت پژوهش و فناوری و بر اساس آیین‌نامه مالی - معاملاتی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی، لازم است به حساب درآمدهای اختصاصی دانشگاه واریز شود.

ماده ۱۳: فرآیند ارزیابی نشریات

هر نشریه برای ورود به ارزیابی باید حداقل یک سال از تاریخ پروانه انتشار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به موقع و با رعایت توالی و نظم (رعایت کلیه مواد ۶ و ۷ آیین‌نامه نشریات علمی وزارت) منتشرشده باشد.

تبصره ۱: چنانچه نشریه‌ای یک سال پس از اخذ مجوز ارشاد برای ورود به فرآیند ارزیابی نشریات مطابق آیین‌نامه نشریات علمی وزارت آماده سازی نشده باشد، دانشگاه هیچ تعهدی در قبال پرداخت هزینه‌های نشریه تا زمان دریافت رتبه نخواهد داشت و ارکان نشریه موظفند نسبت به تبیین دلایل عدم آمادگی در زمان مقرر اقدام نمایند.

ماده ۱۴: تغییر و اصلاح شیوهنامه

بازنگری و تغییر شیوهنامه اجرایی نشریات دانشگاه متناسب با تغییر آیین‌نامه نشریات علمی کشور یا پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری دانشگاه، پس از تصویب در شورای نشریات و هیات رئیسه دانشگاه انجام خواهد شد. در صورت وجود هر گونه مغایرت میان این شیوهنامه و سایر قوانین رسمی کشور، مرجع تفسیر شورای نشریات دانشگاه خواهد بود.

این شیوهنامه شامل ماده ۱۴ و تبصره ۹ در تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۳ به تصویب شورای نشریات دانشگاه و در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۸ به تصویب هیات رئیسه دانشگاه رازی رسید و پس از انجام اصلاحات در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۰ لازم‌الاجرا است و جایگزین شیوهنامه قبلی نشریات علمی دانشگاه رازی می‌شود.